

Sygnatura akt VIII C 122/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Tomasz Kalsztein

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2022 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda S. B. kwotę 28.496,08 zł (dwadzieścia osiem tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych osiem groszy) tytułem skapitalizowanej podwyższonej renty wyrównawczej za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 października 2020 roku obok dotychczas wypłaconej z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 lipca 2022 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda S. B. kwotę 1.008 zł (jeden tysiąc osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 122/22

UZASADNIENIE

W dniu 24 grudnia 2020 roku powód S. B., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W. powództwo o zapłatę kwoty 44.420,36 złotych tytułem skapitalizowanej podwyższonej renty wyrównawczej zasądzonej w wysokości 2.936,50 starych złotych wyrokiem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 9 lutego 1982 roku w sprawie

o sygn. akt I C 1166/81 – za okres od dnia 1 czerwca 2016 roku do dnia 31 października 2020 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu oraz o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, że wyrokiem, o którym mowa wyżej, sąd zasądził na rzecz powoda rentę wyrównawczą w wysokości 2.936,50 złotych przed denominacją. Świadczenie to zostało przyznane w związku z wypadkiem, jakiemu powód uległ w dniu 5 maja 1977 roku, na skutek którego możliwości zarobkowe pozwanego – będącego z zawodu blacharzem-dekarzem – uległy obniżeniu. Powód nie mógł i nadal nie może pracować w zawodzie wymagającym dźwigania ciężkich przedmiotów, pozostawiania w ciągłym ruchu i posiadania dobrej sprawności fizycznej, przez co musiał się przekwalifikować, wobec czego otrzymał rentę wyrównawczą. Wyrokiem wydanym

w sprawie II C 676/19 złotych Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi orzekł o zmianie wysokości renty wyrównawczej podwyższając ją do kwoty 1.333 złotych począwszy od listopada 2020 roku. Powód przyjmuje ustalony w w/w orzeczeniu sposób waloryzacji

i uznaje, że za okres od dnia 1 czerwca 2016 roku do dnia 31 października 2020 roku winien otrzymywać świadczenie w tej samej wysokości. W tym czasie pozwany wypłacał powodowi kwotę 494,88 złotych (tj. wyższą od pierwotnie orzeczonej), w konsekwencji dopłata za każdy miesiąc winna wynieść 838,12 złotych. Pełnomocnik powoda podkreślił przy tym, że

w sprawie II C 676/19 sąd orzekał wyłącznie o waloryzacji sądowej w oparciu o art. 358¹ § 3 k.c., przedmiotem rozstrzygnięcia nie było natomiast roszczenie o zasądzenie skapitalizowanej podwyższonej renty za okres sprzed daty wyrokowania. Na okoliczność wysokości dochodzonego roszczenia pełnomocnik dodał, że pozwany sam dostrzegł konieczność waloryzacji renty, która po denominacji wynosiłaby 0,29 złotych. Przypomniawszy, że na przełomie lat 80-ych i 90-ych ubiegłego wieku doszło do znacznego spadku wartości pieniądza, przez co określone w kwotach nominalnych świadczenie straciło jakikolwiek sens ekonomiczny. Na koniec wskazał, że między stronami zachodzi duża dysproporcja w posiadanym majątku, pozwany jest bowiem osobą niepełnosprawną, o znacznie obniżonych możliwościach zarobkowych. Wreszcie podkreślił, że zasadność żądania podwyższenia należnej powodowi renty znalazła potwierdzenie w wyroku wydanym w sprawie II C 676/19.

(pozew k. 3-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o odrzucenie pozwu z uwagi na powagę rzeczy osądzonej, a w przypadku nieuwzględnienia w/w zarzutu, o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając zarzut powagi rzeczy osądzonej pełnomocnik wyjaśnił, że pomiędzy stronami o to samo roszczenie sprawa w zakresie początkowej daty, od której nastąpiła zmiana wysokości renty, została prawomocnie osądzona w wyroku z dnia

29 września 2020 roku wydanym w sprawie II C 676/19. Co do wysokości renty orzeczenie to zostało natomiast zaskarżone apelacją. Ponadto powód nie ma żadnej podstawy prawnej do kapitalizacji renty, która w istocie nie została mu przyznana w żadnej formie, ani na mocy prawomocnego wyroku, ani na mocy ugody sądowej lub pozasądowej. Powód wniósł

o skapitalizowanie renty za okres, którego zasadność dochodzenia została oddalona prawomocnym wyrokiem. Niezależnie od powyższego pełnomocnik podniósł zarzut przedawnienia roszczenia akcentując, że renta stanowi świadczenie okresowe i roszczenie

o zapłatę jej zaległych rat przedawnia się w 3-letnim okresie. Na koniec wskazał, że zastąpienie renty jednorazowym odszkodowaniem jest dopuszczalne, gdy w wyjątkowych sytuacjach odszkodowanie wypłacone jednorazowo jest bardziej korzystne dla poszkodowanego, która to przesłanka nie została wykazana w sprawie.

(odpowiedź na pozew k. 38-39v.)

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2021 roku Sąd zwolnił S. B. od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie k. 33)

W toku procesu strony podtrzymały stanowiska w sprawie. Pełnomocnik powoda uzupełniająco powtórzył, że na gruncie sprawy II C 676/19 sąd nie orzekał w przedmiocie roszczenia o zasądzenie skapitalizowanej renty na podstawie art. 907 § 2 k.c. za okres sprzed daty wyrokowania, czemu dał wyraz w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, co czyni zarzut powagi rzeczy osądzonej niezasadnym. Świadczenie rentowe zostało przy tym przyznane powodowi prawomocnym orzeczeniem i było wypłacane przez wiele lat przez pozwanego. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia wyjaśnił, że jego uwzględnienie byłoby sprzeczne

z zasadami współżycia społecznego z uwagi na dysproporcję w sytuacji majątkowej stron oraz symboliczny charakter wypłacanego świadczenia, który nabyło ono wskutek zmian siły nabywczej pieniądza, a sam zarzut mógłby być skuteczny wyłącznie w odniesieniu do kilkunastu miesięcy świadczeń rentowych. Ponadto wskazał, że powód nadal

jest osobą niepracującą, pod opieką lekarza chirurga, a jego stan zdrowia jest utrwalony i nie ma realnych szans na jego poprawę.

Postanowieniem z dnia 8 marca 2022 roku Sąd oddalił wniosek o odrzucenie pozwu.

(pismo procesowe k. 46-48, k. 115-119, protokół rozprawy k. 93-94, k. 146-147, postanowienie k. 131)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 9 lutego 1982 roku Sąd Rejonowy w Łodzi zasądził od Państwowego Zakładu (...) Oddziału w Ł. na rzecz S. B. rentę uzupełniającą w wysokości 2.936,50 złotych miesięcznie, za okres od dnia 1 stycznia 1982 roku i na przyszłość, każdą z rat płatną do 15-go dnia każdego miesiąca z 8% od uchybienia płatności którejkolwiek z rat. Orzeczenie to jest prawomocne.

Podstawą orzeczenia renty był wypadek z udziałem powoda mający miejsce w 1977 roku, na skutek którego doznał on wieloodłamowego złamania nogi i utracił zdolność pracy w dotychczasowym zawodzie. Przed wypadkiem powód pracował jako dekarz-blacharz, a jego sytuacja finansowa była bardzo dobra.

Orzeczeniem lekarskim z dnia 22 kwietnia 1993 roku powód został zaliczony do trzeciej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Inwalidztwo spowodowane było stanem narządu ruchu, miało trwały charakter (badania kontrolne uznano za zbędne), a powód został uznany za zdolnego do zatrudnienia w lekkiej pracy, w niepełnym wymiarze.

(dowód z przesłuchania powoda – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 20 lipca 2021 roku, kserokopia wyroku k. 7-9, orzeczenie lekarskie k. 50-51, okoliczności bezsporne)

Za okres objęty pozwem pozwany, będący następcą prawnym Państwowego Zakładu (...) wypłacał na rzecz powoda zasądzoną rentę w wysokości wyższej od nominalnej, tj. w kwocie po 494,88 złotych miesięcznie.

Ponadto powód pobiera rentę wypłacaną przez ZUS, która wynosiła: od dnia 1 marca 2016 roku – 730,35 złotych miesięcznie, od dnia 1 marca 2017 roku – 737,18 złotych miesięcznie, od dnia 1 marca 2018 roku – 757,36 złotych miesięcznie, od dnia 1 marca 2019 roku – 800,14 złotych miesięcznie, od dnia 1 marca 2020 roku – 985,62 złotych miesięcznie. S. B. utrzymuje się także z emerytury, która od kwietnia 2022 roku wynosi około 1.400 złotych netto.

S. B. pozostaje pod opieką poradni chirurgicznej i ortopedycznej, cierpi na dolegliwości bólowe w nodze, kręgosłupie i biodrach. Jest osobą niepracującą.

(dowód z przesłuchania powoda – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 20 lipca 2021 roku i z dnia 12 maja 2022 roku, potwierdzenie wypłaty k. 15, pisma z ZUS k. 52-56, dokumentacja medyczna k. 74-85, okoliczności bezsporne)

Pismem z dnia 25 kwietnia 2019 roku powód wezwał pozwanego do waloryzacji renty wyrównawczej zasądzonej wyrokiem z dnia 9 lutego 1982 roku Sądu Rejonowego w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 1166/81, z kwoty 494,88 złotych do kwoty 2.133,47 złotych począwszy od dnia 1 czerwca 2016 roku i na przyszłość.

(wezwanie k. 16-17, potwierdzenie nadania przesyłki k. 18, okoliczności bezsporne)

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2020 roku w sprawie II C 676/19 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zmienił wysokość renty zasądzonej w wysokości 2 936,50 złotych wyrokiem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 9 lutego 1982 roku, ogłoszonym w sprawie o sygnaturze akt I C 1166/81, płatnej na rzecz S. B. od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., na rentę w wysokości 1 333,00 złotych, płatną do piętnastego dnia każdego miesiąca następującego po sobie, począwszy od miesiąca listopada 2020 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia temu terminowi płatności, oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

W pisemnych motywach rozstrzygnięcia Sąd wskazał, że wniesiony pozew dotyczył wyłącznie waloryzacji sądowej na podstawie art. 358¹ § 3 k.c. i tak sformułowane żądanie wyznaczało granice wyrokowania. Odnosnie samego powództwa Sąd uznał, że jest ono zasadne co do istoty i częściowo zasadne co do wysokości (powód żądał podwyższenia renty z kwoty 494,88 złotych do kwoty 2.133,47 złotych).

Orzeczenie to zaskarżył apelacją pozwany. Wyrokiem z dnia 1 marca 2022 roku wydanym w sprawie III Ca 220/21 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację.

(wyrok k. 19, uzasadnienie k. 20-23v., kserokopia pozwu k. 103-104, kserokopia apelacji k. 107-108v., kserokopia wyroku k. 145)

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwość, ani rzetelność ich sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd oparł się ponadto na dowodzie z przesłuchania powoda.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w części.

Na przedpolu rozważań czynionych w niniejszej sprawie przypomnienia wymaga, że postanowieniem z dnia 8 marca 2022 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu. Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez strony procesu, wobec czego kwestię zgłoszonego przez pozwanego zarzutu powagi rzeczy osądzonej należy uznać za prawomocnie rozstrzygniętą.

Rozważania w sprawie rozpocząć należy od oceny podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 roku, III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 roku, I CSK 653/09, LEX). Zarzut ten okazał się częściowo zasadny. W odniesieniu do żądania powoda zastosowanie znajdował 3-letni termin przedawnienia (art. 118 k.c.), za utrwalone uznać należy bowiem przyjęte na gruncie orzecznictwa stanowisko, że formułowanie roszczenia jako zsumowanej za wskazany okres renty uzupełniającej nie powoduje, że żądanie to traci okresowy charakter w rozumieniu art. 118 k.c., którego termin przedawnienia wynosi 3 lata (por. m.in. wyrok SA w Katowicach z dnia 5 grudnia 2013 roku, I ACa 883/13, L.; wyrok SA w Białymstoku z dnia 9 marca 2005 roku, I ACa 93/05, L.). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale

z dnia 5 listopada 1987 roku (III CZP 63/87, OSNCP 1989/4//60) „wykładnię taką uzasadnia charakter roszczeń o rentę. W art. 907 § 2 k.c. w żadnym z jego elementów ustawodawca nie reguluje przedawnienia roszczeń o zmianę wysokości lub czasu trwania renty. Jednakże świadczenie o rentę ma charakter okresowy, periodyczny. L. non distinguente można przyjąć, że 3-letni termin przedawnienia odnosi się także do roszczeń o zmianę wysokości lub czasu trwania renty (art. 907 § 2 k.c.)”. Skoro więc powód wystąpił z pozwem w dniu

24 grudnia 2020 roku, a świadczenia rentowe podlegały zapłacie do 15-go dnia każdego miesiąca, uznać należy, że roszczenie dotyczące renty za okres od dnia 1 czerwca 2016 roku do dnia 15 grudnia 2017 roku włącznie (tj. za 19 miesięcy) uległy przedawnieniu. W świetle przepisów regulujących przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, stwierdzić należy, że nie doszło do przerwania ani zawieszenia tego terminu w stosunku do wierzyciela – powód nie wykazał, aby takie przerwanie lub zawieszenie miało miejsce. Nie sposób również uznać aby względy słuszności wymagały nieuwzględnienia upływu terminu przedawnienia w stosunku do sformułowanego w pozwie żądania. W sprawie nie stwierdzono aby zachodziły jakiegokolwiek wyjątkowe okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym nie stwierdzono, żeby miał na to jakikolwiek wpływ sam zobowiązany. Wszak nic nie stało na przeszkodzie, aby powód w sposób prawidłowy sformułował swoje roszczenie w sprawie II C 676/19. Sama zaś dysproporcja w sytuacji majątkowej stron, czy też stan zdrowia powoda nie uzasadnia uznania zarzutu przedawnienia za sprzeczny

z zasadami współżycia społecznego. Zwrócić należy uwagę, że pozwany na skutek własnej, suwerennie podjętej decyzji podniósł wysokość wypłacanego powodowi świadczenia, które po denominacji przedstawiało niemal zerową wartość. Nie jest zatem tak, że ubezpieczyciel biernie czekał na jakąkolwiek reakcję powoda.

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, że na mocy wyroku z dnia 9 lutego 1982 roku S. B. przysługiwała renta uzupełniająca w wysokości 2.936,50 starych złotych miesięcznie, jak również, że począwszy od listopada 2020 roku świadczenie to zostało podwyższone do kwoty 1.333 złotych miesięcznie. W niniejszym procesie powód dochodził skapitalizowanej renty za okres sprzed daty wydania wyroku w sprawie

II C 676/19, wobec czego rozważenia wymagało, czy żądanie takie może być skuteczne. Pogląd, zgodnie z którym dopuszczalna jest zmiana wysokości renty na podstawie [art. 907 § 2](#) k.c. także w odniesieniu do świadczeń należnych i spełnionych w okresie poprzedzającym wytoczenie powództwa, budzi pewne wątpliwości w doktrynie (por. K. Osajda (red.), Tom IIIB. Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część szczegółowa. Ustawa o terminach zapłaty, Warszawa 2017), niemniej jednak większość komentatorów opowiada się za aprobatą takiego stanowiska (por. m.in. K. P. (red.), Kodeks cywilny. T II. Komentarz. Art. 450–1088. Przepisy wprowadzające, Wyd. 10, W. 2021; M. Z. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 2, W. 2019; B. M. (red.), S. A. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, (...) 2022; C. J. (red.), N. P. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2022; F. M. (red.), H. M. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. T. Z.. Część szczegółowa, (...) 2018; K. A. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Z. - część szczegółowa, wyd. II, LEX 2014; A. S., Glosa do uchwały SN

z dnia 28 października 1993 r., III CZP 142/93, PS 1995/4/73). Za przyjęciem takiej wykładni przemawia przede wszystkim funkcja renty. Akceptacja stanowiska, zgodnie z którym wyrok sądowy ma, w aspekcie materialnoprawnym, charakter konstytutywny, prowadzi do podważenia tej funkcji, w szczególności funkcji kompensacyjnej czy alimentacyjnej Użycie

w komentowanym przepisie zwrotu "może żądać" nie daje podstaw do przyjęcia, że modyfikacja treści stosunku materialnoprawnego (w pewnych przypadkach jego wygaśnięcie) powinna być łączona jedynie ze zdarzeniem następującym zgodnie z tokiem postępowania sądowego, w oderwaniu od treści tego stosunku. Przy wykładni [art. 907 § 2](#) k.c. nacisk należy więc położyć na kwestie materialnoprawne, związane w szczególności z dynamiką szkody i odszkodowania, potrzeb i możliwości ich zaspokojenia. Umożliwia to uwzględnienie specyfiki poszczególnych umownych stosunków rentowych (por. M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom III. Komentarz. Art. 627–1088. Wyd. 3, Warszawa 2022). Kwestia ta była także przedmiotem zainteresowania judykatury, która jednoznacznie i konsekwentnie opowiada się za stanowiskiem dopuszczającym możliwość podwyższenia renty również za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. Wynikające z orzecznictwa ograniczenia możliwości zmiany wysokości (lub czasu trwania) renty za okres wcześniejszy dotyczą tego, że zmiana nie może sięgać dalej wstecz niż data, w której doszło do zmiany stosunków stanowiącej przesłankę zastosowania [art. 907 § 2](#) k.c., ani data ostatniej zmiany wysokości renty dokonanej prawomocnym orzeczeniem albo ostatniej zmiany wysokości renty dokonanej na podstawie ugody pomiędzy stronami, jak również poza termin przedawnienia zaległych świadczeń okresowych (por. m.in. wyrok SO w Łodzi z dnia 12 kwietnia 2017 roku, III Ca 1619/16, L.; wyrok SA w Katowicach z dnia 8 grudnia 2016 roku, I ACa 326/16, L.; wyrok SO w Bielsku-Białej z dnia 16 lutego 2015 roku, II Ca 487/14, L.; wyrok SO we Wrocławiu z dnia 20 marca 2014 roku, II Ca 1574/13, L.; wyrok SA w Poznaniu z dnia 19 grudnia 2012 roku, I ACa 1024/12, L.; wyrok SN z dnia

7 lutego 2012 roku, I PK 105/11, L.; wyrok SN z dnia 17 marca 1972 roku, II PR 26/72, OSPiKA 1972/11/211). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 sierpnia 1991 roku (III CZP 66/91, Biul. SN 1991/8/10), roszczenie o zmianę wysokości renty z [art. 907 § 2](#) k.c. powstaje z mocy samego prawa, zaś ewentualny wyrok nie kreuje stosunku prawnego,

a jedynie go konkretyzuje. Podstawą uzasadniająca to roszczenie jest zmiana stosunków.

Z momentem więc zwiększenia się szkody dłużnika obciąża obowiązek jej pełnego wyrównania. W konsekwencji wysokość renty podwyższonej w trybie [art. 907 § 2](#) k.c. powinna odpowiadać wysokości tej zwiększonej szkody. Z tego powodu, gdy poszkodowany dochodzi podwyższenia renty za okres ubiegły powinnością sądu przy orzekaniu w tym przedmiocie jest uwzględnienie każdorazowego prawnomaterialnego stanu rzeczy zaistniałego w przeszłości. Na marginesie podkreślenia wymaga, że pozwany nie kwestionował raczej samej możliwości żądania (i uwzględnienia przez sąd) zmiany renty także za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. W konsekwencji żądanie powoda co do

istoty było uzasadnione. Odnosząc się do wysokości żądania powoda w pierwszej kolejności przypomnienia wymaga, że w kontekście treści art. 907 § 2 k.c. niezbędne jest ustalenie, czy zaszła zmiana stosunków, a jeśli tak, czy uzasadnia ona żądanie zmiany wysokości lub czasu trwania renty. Zmiana, o której stanowi w/w przepis, nie musi być istotna. W tym zakresie wskazać należy, że strony były zgodne odnośnie zmian siły nabywczej pieniądza na przestrzeni kolejnych lat po wydaniu wyroku przyznającego powodowi rentę. Zarówno na gruncie niniejszego procesu, jak i w toku sprawy II C 676/19 pozwany nie kwestionował także tak konieczności przeprowadzenia waloryzacji renty, jak i sposobu jej dokonania -

w wywiezionej apelacji pozwany nie zgadzał się wyłącznie ze sposobem samego wyliczenia zwaloryzowanego świadczenia, przy czym apelacja ta została oddalona wyrokiem Sąd Okręgowy w Łodzi z dnia 1 marca 2022 roku. E. podwyższenie renty uzupełniającej do kwoty 1.333 złotych uznać należy za uzasadnione. Nie budzi jednocześnie wątpliwości, że choć istotna zmiana nabywcza pieniądza miała miejsce w latach 80-ych i 90-ych XX wieku, to zachodzące w Polsce procesy w gospodarce oddziaływały na siłę pieniądza, ceny towarów i usług w późniejszym czasie, a samą zasadność waloryzacji renty należy odnieść nie tylko do 2020 roku, ale także do lat wcześniejszych, w tym poprzedzających okres wskazany

w pozwie. Istotne jest również przypomnienie, że stan zdrowia powoda i jego niepełnosprawność mają utrwalony charakter, wobec czego nie sposób przyjąć, że zdrowie powoda przykładowo w 2020 roku uległo pogorszeniu względem 2019, czy też 2018 roku.

W dalszym ciągu powód jest osobą niepracującą, zmagającą się z dolegliwościami będącymi następstwem przebytego wypadku, nie może wykonywać wielu czynności życia codziennego. Oczywiście wydaje się ponadto, że sytuacja majątkowa powoda w 2018 i 2019 roku była gorsza aniżeli w 2020 roku, czy obecnie, wszak otrzymywane przez niego świadczenia (renta i emerytura) rosły na skutek corocznej waloryzacji, nie zaś malały z czasem. Także potrzeby powoda ulegały zwiększeniu w czasie, wszak na przestrzeni lat nie stawał się on osobą coraz młodszą. Wreszcie w toku procesu pozwany nie kwestionował sposobu wyliczenia skapitalizowanej renty, w szczególności nie podnosił, że za podstawę wyliczenia powinien być przyjęty inny miernik, aniżeli kwota ustalona przez sąd w ramach waloryzacji. Pozwany zaakcentował wyłącznie, że powód w tym zakresie oparł się na ustaleniach nieprawomocnego wyroku, które to twierdzenie z datą wydania wyroku oddalającego apelację od wyroku wydanego w sprawie II C 676/19 jest już jednak nieaktualne. Uprawnionym jest zatem wniosek, że sama kwota podwyższająca miesięcznie rentę już wypłaconą, stanowiąca różnicę między kwotą 1.333 złotych a 494,88 złotych, ostatecznie była między stronami właściwie niesporna. W świetle powyższych rozważań, uwzględniając charakter orzeczonej renty oraz dochodzonego żądania, a także okoliczność, że waloryzując rentę w sprawie II C 676/19 sąd odnosił się jedynie do kwestii zmiany siły nabywczej pieniądza, nie uwzględniał natomiast stanu zdrowia powoda, jego potrzeb, sytuacji majątkowej, Sąd doszedł do przekonania, że również za okres od stycznia 2018 roku do października 2020 roku renta uzupełniająca winna wyrażać się kwotą 1.333 złotych miesięcznie.

Podsumowując, powód mógł się zasadnie domagać skapitalizowanej podwyższonej renty za okres 34 miesięcy obok dotychczas wypłaconej, a samo podwyższenie wyniosło 838,12 złotych miesięcznie (1.333 złotych minus 494,88 złotych), co daje łącznie sumę 28.496,08 złotych.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28.496,08 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Podkreślić przy tym należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Okoliczność jednak, że żądanie powoda, uwzględnione częściowo przez sąd, obejmuje okresy, które do chwili wytoczenia powództwa jak

i wyrokowania już upłynęły, rzutuje na sposób naliczania tych odsetek. Pozwany wypłacał powodowi rentę na podstawie prawomocnego wyroku sądowego, określającego wysokość tej renty. Skorzystanie z prawa do żądania zmiany wysokości renty, w tym wypadku podwyższenia tej wysokości, jest uprawnieniem powoda, z którego nie musiał on korzystać. Sytuacja zobowiązanego do wypłaty renty jest więc analogiczna jak sytuacja dłużnika, który ma spełnić

świadczenie o nieokreślonym z góry terminie płatności. Wymagalność takiego świadczenia, a w konsekwencji także i możliwość naliczania odsetek za ewentualne opóźnienie, pojawia się niezwłocznie z chwilą wezwania dłużnika do wykonania tego świadczenia (art. 455 k.c.). Podobnie jest w sytuacji żądania zasądzenia skapitalizowanej renty za okres, za który została ona już wypłacona - nie można wymagać od ubezpieczyciela, aby wypłacił osobie uprawnionej wyższą rentę w chwili, gdy osoba ta jeszcze się o to nie upomniała, w konsekwencji nie można uznać, że pozwany jest opóźniony ze spełnieniem przedmiotowego świadczenia (w zakresie kwoty podwyższenia) za okres sprzed wezwania do zapłaty. W przedmiotowej sprawie powód określił datę naliczania odsetek na dzień wyrokowania. Dlatego też odsetki od należnej powodowi kwoty Sąd zasądził od dnia następnego po tej dacie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 1.008 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść, stosownie do wyniku przedmiotowej sprawy (powód wygrał spór w 64%, a obie strony poniosły koszty procesu w kwocie po 3.600 zł każda).

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.